

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003 60. vuosikerta Numero 1 Sivu 14

Inkeri on uusi nurminatalajike

Markku Niskanen ja Oiva Nissinen, MTT

Nurminata on satoisa ja talvenkestävä laji, jota voidaan viljellä laidun- ja säilörehunurmissa koko maassa. Lajikevalikoima lisääntyy tänä vuonna yhdellä uudella lajikkeella, kun talvenkestävä Inkeri lasketaan markkinoille.

Vuonna 2002 lajikeluetteloön hyväksyttiin Borealin jaloste Inkeri. Se on ollut mukana virallisissa lajikekokeissa linjanumerolla Bor 0843 vuosina 2000–2002. Inkeri on tuottanut kokonaissatoa yhtä paljon kuin parhaat lajikkeet. Kolmannella viljelyvyöhykkeellä lajike on ollut satoisin. Pohjois-Suomessa Kaper, Salten ja Boris ovat olleet Inkeriä jonkin verran satoisampia. Jälkikasvukyvyltään Inkeri on keskinkertainen lajike. Inkeri talvehtii erinomaisesti ja sen keskimääräinen talvituho on jäänyt jonkin verran muita lajikkeita vähäisemmäksi. Lapissa se on talvehtinut selvästi muita lajikkeita paremmin. Hyvän talvenkestävyytensä vuoksi lajiketta voidaan suositella viljeltäväksi koko maassa laidun- ja säilörehunurmissa.

Preval ja Fure satoisimmat

Hollantilainen Preval ja norjalainen Fure ovat jälkikasvukyvyltään parhaimmat lajikkeet. Niiden satoisuus tulee parhaiten esille toisen ja kolmannen niiton sadoissa. Preval ja Fure ovat olleet Etelä-Suomessa satoisimmat lajikkeet. Prevalin talvenkestävyys on lajikelistan heikoin ja sen sadot alkavat pienentyä kolmannella viljelyvyöhykkeellä. Sitä suositellaankin viljeltäväksi ainoastaan Etelä-Suomen parhailla talvehtimisalueilla. Fure talvehtii Prevalia paremmin ja sen sato on kilpailukykyinen myös Pohjois-Suomen karuimmissa olosuhteissa.

Antti ja Ilmari viihtyvät pohjoisessakin

Kotimaiset lajikkeet, Antti ja Ilmari, ovat sadontuottokyvyltään ja kasvuston ominaisuuksiltaan hyvin samankaltaisia. Antti on jalostettu pohjoisiin oloihin sopeutuneesta materiaalista, ja Ilmari on Antin ja Kalevin välinen risteytys. Pohjois-Suomen kokeissa Ilmari on ollut hieman Anttia satoisampi. Kumpikaan lajike ei kasva niiton jälkeen aivan yhtä hyvin kuin Preval ja Fure. Molempien lajikkeiden talvenkestävyys on hyvä neljällä eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä. Antti kärsii Lapissa muita lajikkeita enemmän talvituhoista. Niinpä sitä ei voida suositella viljelyyn viidennelle viljelyvyöhykkeelle. Ilmarilla on Lapissa vähemmän talvituhoja kuin Antilla. Ruotsalainen Kasper tuottaa satoa saman verran kuin Ilmari ja Antti. Pohjois-Suomessa se on kuitenkin ollut selvästi näitä satoisampi. Pohjoisen vaikeissa talvehtimisoloissa talvituhoja

on ollut vähemmän kuin Antilla, mutta hieman enemmän kuin Ilmarilla. Antin ja Ilmarin tapaan sen jälkikasvukyky on keskinkertainen.

Hyvä talvenkestävyys valttia Pohjois-Suomessa

Norjalainen Salten ja ruotsalainen Boris ovat sopeutuneet lajikkeista parhaiten pohjoisiin kasvuoloihin. Molempien lajikkeiden jälkikasvukyky on keskimääräistä heikompi, mutta viidennen viljelyvyöhykkeen talvista ne selviävät muita lajikkeita paremmin. Kolmella eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä Salten tuottaa keskimäärin yhtä suuren sadon kuin muut lajikkeet, mutta neljännellä ja viidennellä vyöhykkeellä se on lajikkeista satoisin. Boris ei ole ollut neljällä eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä sadoiltaan kilpailukykyinen muiden lajikkeiden kanssa, mutta Lapissa se on satoisin lajike yhdessä Kasperin ja Saltenin kanssa. Kalevi on vanha kotimainen jaloste, jonka sadot eivät enää pysty kilpailemaan nykylajikkeiden kanssa. Ainoastaan aivan eteläisimmässä Suomessa se on tuottanut yhtä suuria satoja kuin muut lajikkeet. Sen talvituhot ovat kaikilla viljelyvyöhykkeillä selvästi muita lajikkeita suuremmat.

Ruokonadan sadot uusissa lukemissa

Viljelijöiden kiinnostus ruokonadan viljelyyn on viime vuosina kovasti lisääntynyt. Syynä on sen hyvä sadontuotto. Retu on tällä hetkellä ainoa lajikelistalla oleva ruokonatalajike. Se tuottaa koko maassa keskimäärin 15 % enemmän satoa kuin nurminatalajikkeet. Sen talvituhot jäävät pieniksi, ja kahdella pohjoisimmalla vyöhykkeellä se on talvehtinut paremmin kuin kaikki nurminatalajikkeet. Kevään ensimmäisessä niitossa saadaan satoa saman verran kuin nurminatalajikkeista, mutta erinomaisen jälkikasvukyvyn ansiosta toisen ja kolmannen niiton sato on erittäin suuri. Ruokanata näyttää myös pysyvän hyvin vanhemmissa nurmissa ja siitä on saatu hyviä satoja jopa neljännen, viidennen vuoden nurmista.

Lisätietoja: markku.niskanen@mtt.fi
puh. (06) 474 6403

Nurminatalajikkeiden ja Retu-ruokonadan kuiva-ainesadot
(kg/ha)

Vyöhykkeet						
Lajike	I Sato kg/ha	II Sato kg/ha	III Sato kg/ha	IV Sato kg/ha	V Sato kg/ha	I-V Talvituho %
Antti	8080 =100	8250 =100	9060 =100	9040 =100	5930 =100	6
Inkeri		103	105	99	102	-2
Boris	96	97	96	97	106	+1
Fure	113	104	100	101	103	+1
Ilmari	100	99	99	99	102	0
Kalevi	99	96	94	93	87	+3
Kasper	101	101	99	98	107	0
Preval	106	96	98			+3
Retu	117	117	106	114	121	-1
Salten	101	96	98	102	108	-2